

Förordning om utlåning och garantier;

utfärdad den 10 mars 2011.

Regeringen föreskriver följande.

Förordningens tillämpningsområde

1 § I denna förordning finns bestämmelser i anslutning till 6 kap. 3–5 §§ budgetlagen (2011:203).

2 § Denna förordning gäller för utlåning som beslutas av myndigheter under regeringen, om utlåningen ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret, och för garantier som ställs ut av myndigheter under regeringen.

Förordningen gäller inte

1. lån som lämnas till myndigheter under regeringen,
2. lån eller garantier som utfärdas enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut,
3. den statliga insättningsgarantin enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
4. ersättning för förlust enligt lagen (1999:158) om investerarskydd,
5. kapitalgarantier som lämnas till mellanstatliga eller överstatliga finansiella institutioner,
6. ägarkapitalgarantier,
7. lån till företag i form av utvecklingskapital,
8. lån med villkor om att återbetalning ska ske i form av intäkterna av visst projekt, eller
9. studielån som lämnas enligt studiestödslagen (1999:1395).

3 § Förordningen ska tillämpas om inte något annat följer av lag eller förordning eller av regeringens beslut i enskilda fall.

Definitioner

4 § I denna förordning betyder

garantigäldenär: den för vars åtagande en garanti har utfärdats,

garantiittagare: den till vars förmån en garanti gäller,

garanti: garanti som staten ställer ut till förmån för en garantiittagare avseende ett åtagande av en garantigäldenär,

kreditgaranti: garanti som avser ett lån, och

kreditderivat: finansiellt kontrakt som har till syfte att överföra kreditrisken avseende en låntagare eller garantigäldenär från en part till en annan.

Beslut om utlåning och garantier

Förutsättningar

5 § En myndighet får besluta om ett lån eller ställa ut en garanti endast när det följer av en förordning eller av regeringens beslut i ett enskilt fall.

6 § En garanti eller ett lån får endast beviljas den som bedöms vara redbar och kan antas ha förutsättningar att bedriva den verksamhet som garantin eller lånet avser. En garanti får vidare endast utfärdas om garantitagaren förväntas kunna fullgöra sina skyldigheter enligt garantivillkoren.

En kreditgaranti får endast omfatta kapitalbelopp, ränta och övriga kostnader för det garanterade lånet.

Låneavtal

7 § Villkoren för ett lån ska regleras genom ett låneavtal mellan låntagaren och staten genom den myndighet som beslutar om lånet.

Garantiavtal och särskild handling

8 § Villkoren för en garanti ska regleras genom ett avtal mellan garantitagaren och staten, eller genom en särskild handling till garantitagaren utställd av staten, genom den myndighet som beslutar om garantin. Om det behövs för att tillvarata statens rätt ska även ett avtal (motförbindelse) ingås mellan garantigäldenären och staten.

Villkor

9 § Villkoren för lån och garantier ska utformas med hänsyn till statens risk samt för att tillvarata statens rätt och säkerställa behovet av kontroll och uppföljning. I syfte att begränsa statens risk ska villkor eftersträvas som begränsar dels möjligheten att använda lånet eller garantin för annat än avsedda syften, dels möjligheten att i efterhand vidta åtgärder som ökar risken eller den förväntade kostnaden för lånet eller garantin.

Villkoren ska innehålla en skyldighet för låntagaren respektive garantigäldenären eller garantitagaren att lämna de uppgifter som behövs för uppföljning enligt 20 §.

Villkoren ska utformas med beaktande av bestämmelserna om statsstöd i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Regressrätt

10 § En myndighet som utfärdar en garanti ska säkerställa att garantitagarens rätt mot garantigäldenären överläts till staten för den händelse att garantin infrias och ersättning betalas ut.

Kreditförsäkring m.m.

SFS 2011:211

11 § Avtal om kreditförsäkring, återförsäkring, kreditderivat eller annat motsvarande instrument avseende den kreditrisk som är förenad med ett lån eller en garanti får ingås om kostnaden för ett sådant avtal inte överstiger kostnaden för den förväntade förlusten.

Riskbedömning

12 § Innan ett lån, en garanti eller en särskilt avgränsad grupp av lån eller garantier beviljas, ska en bedömning göras av statens risk. Bedömningen ska inkludera en beräkning av den förväntade förlusten och dokumenteras i en rapport.

Ränta och avgifter

Ränta

13 § För varje lån eller särskilt avgränsad grupp av lån ska ränta tas ut av låntagaren som motsvarar statens finansieringskostnad för upplåning med motsvarande löptid, med ett räntepåslag motsvarande kostnaden för statens förväntade förlust. Finansieringskostnaden bestäms av Riksgäldskontoret.

Garantiavgift

14 § För varje garanti eller särskilt avgränsad grupp av garantier ska en garantiavgift tas ut som motsvarar statens förväntade förlust. Avgiften ska tas ut av garantigäldenären eller garantitagaren.

Statens förväntade förlust

15 § Med statens förväntade förlust för ett lån eller en garanti avses den förlust som kan förväntas uppstå med beaktande av sannolikheten för att låntagaren eller garantigäldenären inte kan fullgöra sina förpliktelser enligt lånevillkoren eller om staten måste infria garantin.

Vid beräkningen av den förväntade förlusten ska förväntade återvinningar och kostnader för indrivning av fordran och ianspråktagande av eventuella säkerheter beaktas.

Statsstödsregler

16 § Om det krävs till följd av bestämmelserna om statligt stöd i artikel 107 i EUF-fördraget, får räntan eller avgiften sättas högre än vad som anges i 13 och 14 §§.

Administrativ avgift

17 § Utöver vad som följer av 13 och 14 §§ ska en administrativ avgift tas ut av låntagaren respektive garantigäldenären eller garantitagaren. Avgiften

SFS 2011:211

ska täcka myndighetens administrationskostnader för dess lån eller garantier. Myndigheten får ta ut avgiften samtidigt med räntan eller garantiavgiften.

Den administrativa avgiften disponeras av myndigheten.

Kreditlöftesavgift

18 § Föregås ett lån av ett kreditlöfte ska den myndighet som beslutar om lånet ta ut en avgift av låntagaren, om det krävs till följd av bestämmelserna om statligt stöd i artikel 107 i EUF-fördraget.

Den del av avgiften som motsvarar myndighetens kostnader för uttag av avgiften disponeras av myndigheten. Resterande del av avgiften ska redovisas mot en inkomsttitel på statens budget.

Gemensamma bestämmelser

19 § Storleken på den ränta och de avgifter myndigheten ska ta ut enligt denna förordning bestäms av den myndighet som beviljar lånet eller garantin. Räntan och avgifternas storlek ska framgå av låne- eller garantivillkoren.

Den del av räntan eller garantiavgiften som överstiger kostnaden för den förväntade förlusten ska redovisas mot en inkomsttitel på statens budget.

Uppföljning och bevakning

20 § En myndighet som enligt 24 § förvaltar lån eller garantier ska löpande följa upp och bevaka statens rätt avseende dessa. Myndigheten ska löpande göra bedömningar av utestående fordringar och risken för skadefall.

21 § Endast den myndighet som enligt 24 § förvaltar en garanti eller ett lån får ansöka om företagsrekonstruktion, avbryta indrivning, ansöka om konkurs, godta ackord eller efterskänka statens fordran avseende lånet eller garantin.

En myndighet som förvaltar en garanti eller ett lån är undantagen från samrådsskyldigheten i 19 § förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar i frågor som rör en sådan garanti eller ett sådant lån.

Garanti- och kreditreserv

22 § Varje myndighet som beviljar lån eller garantier enligt denna förordning ska ha en garanti- eller kreditreserv för att täcka de förväntade förluster som kan uppstå med anledning av lämnade lån och garantier. En garanti- eller kreditreserv får endast belastas med konstaterade förluster avseende lån och infriade garantier som hör till reserven. Konstaterade förluster inkluderar kostnader för indrivning och ianspråktagande av säkerheter.

Till en garanti- eller kreditreserv ska det kopplas en kredit i Riksgäldskontoret som ska användas för att täcka de förluster som lånen eller garantierna kan ge upphov till. Regeringen beslutar för varje reserv om krediten och dess storlek.

23 § Till en garanti- eller kreditreserv ska följande medel föras:

1. den del av garantiavgifter och räntor som motsvarar statens förväntade förlust,
2. anslagsmedel som regeringen tilldelat myndigheten för att täcka statens förväntade förlust avseende ett lån eller en garanti,
3. återvinningar avseende lån eller garantier, och
4. medel hänförliga till inlösen eller avyttring av säkerheter.

En garanti- eller kreditreserv förvaltas av den myndighet som enligt 24 § förvaltar de lån eller garantier som hör till garanti- eller kreditreserven. En garanti- eller kreditreserv ska placeras på ett räntebärande konto hos Riksgäldskontoret. Placeringen ska ske på ett avistakonto eller med en löptid som motsvarar de garantier och lån som hör till reserven.

Om ett lån eller en garanti avser utländsk valuta, får medel hänförliga till sådant lån eller sådan garanti placeras på ett konto i denna valuta hos en svensk eller en utländsk bank med hög kreditvärdighet. Medlen får i dessa fall också placeras i skuldförbindelser utfärdade av en stat eller av ett privat kreditinstitut med statlig garanti. Placering i utländsk valuta får endast ske när riskvikten är noll procent enligt förordningen (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Placeringen ska ske på ett avistakonto eller med en löptid som motsvarar garantier och lån i utländsk valuta.

Förvaltning av utställda lån och garantier

24 § Ett lån eller en garanti förvaltas av den myndighet som har beslutat om lånet eller garantin.

25 § Myndigheten ska i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisa de garantier och lån som den förvaltar och löpande göra avsättningar för förväntade förluster avseende dessa.

Uppgiftsskyldighet

26 § En myndighet som enligt 24 § förvaltar lån eller garantier ska senast den 15 februari varje år till Riksgäldskontoret redovisa

1. hur myndigheten har utnyttjat de låne- eller garantiramar som regeringen har beslutat om,
2. vilka tillgångar som finns i garanti- respektive utlåningsverksamheten, samt
3. förväntade förluster och väsentliga risker avseende utestående lån och garantier.

Redovisningen ska motsvara det underlag Riksgäldskontoret behöver enligt 4 § förordningen (2011:000) om underlag för årsredovisning för staten.

Överklagande

27 § En myndighets beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2012 i fråga om 13–19, 22 och 23 §§ och i övrigt den 1 april 2011.

SFS 2011:211

2. Garantiförordningen (1997:1006) ska upphöra att gälla den 1 april 2011.

3. Den upphävda förordningen gäller dock, med undantag för 5 §, för garantier som utfärdats före den 1 april 2011. Vidare gäller 12 § i den upphävda förordningen för beslut om avgifter som fattas före utgången av 2011. Om medel hänförliga till lån eller garantier i utländsk valuta placerats i skuldförbindelser utfärdade före den 1 januari 2012 av privata kreditinstitut med hög kreditvärdighet, men utan statlig garanti, får dessa förbindelser behållas tills dess deras löptid gått ut.

På regeringens vägnar

PETER NORMAN

Rikard Jermsten
(Finansdepartementet)